



Censorformandskabet for Jura

Årsberetning 2019

For perioden 1. april 2018 til den 31. marts 2019

---

1. Forord v. censorformand Jon Stokholm
2. Indledning
3. Antal studerende
4. Formandskabets sammensætning i beretningsåret
5. Censorkorpsets sammensætning i beretningsåret
6. Mødeaktiviteter
  - a. Censorkorpsmøder i Aarhus og København
  - b. Netværksmøde for studieadministrationerne
7. Arbejdsgruppe for udarbejdelse af censorkursus
8. Information fra Styrelsen
  - a. Ændringer i eksamensbekendtgørelsen
  - b. Hyrdebrev
  - c. Aktindsigt i noter
9. Arbejdet med Censor IT
  - a. Eksaminatorevalueringer
10. Censorevalueringer
11. Karaktergennemsnit på alle 4 universiteter
12. Afslutning

## Forord fra censorformand Højesteretsdommer Jon Stokholm

I 2018 har Censorformandsskabet arbejdet målrettet for at udbrede kendskabet til og styrke *god censor*skik. Der er i den forbindelse udarbejdet en lamineret flyer påtrykt "God censor" samt en oversigt over karakterskalaen, som alle censorerne har fået tilsendt. Det er hensigten, at censorerne dermed har fået et grundlæggende redskab til deres hverdag. Censorformandsskabets hjemmeside, "juracensor.dk" er blevet optimeret med flere nye sider og en ny struktur. Hjemmesiden er nu opdelt i før, under og efter eksamen, så den bedre kan fungere som et opslagsværk for censorkorpset.

Med hensyn til indholdet af evalueringerne bemærkes, at det også denne gang er hovedindtrykket, at der er gode forhold ved afviklingen af eksamener på jura på alle fire universiteter, og at de valgte eksamensformer giver et tilstrækkeligt grundlag for at vurdere de studerendes faglige niveau. De studerendes niveau vurderes som højt/gennemsnitligt for både kandidat og bachelor. Målbeskrivelsen vurderes overvejende som tilstrækkeligt oplyst i forvejen. Der har i censorindberetningerne været enkelte tilbagemeldinger, der giver anledning til yderligere opfølgning. Alle indberetninger indgår i formandsskabets drøftelser og bliver tillige drøftet med de involverede universiteter, såfremt der er anledning til det.

## Indledning

I medfør af eksamensbekendtgørelse nr. 1062 af 30. juni 2016, § 52 stk. 2, nr. 3 skal censorformandskabet som led i kvalitetssikringen af uddannelsernes prøve- og evalueringssystem afgive en årlig beretning til universiteterne. Denne beretning er censorformandskabets femte og vedrører perioden 1. april 2018 til 31. marts 2019.

Dele af oplysningerne i rapporten er indhentet med hjælp fra henholdsvis Københavns, Aarhus, Syddansk samt Aalborg Universitet. Årsrapporten er desuden baseret på data hentet fra og censorrapporterne afgivet i Censor IT. Derudover kommenteres på øvrige aktiviteter fra årets løb.

## Antal studerende 2018

På nedenstående tabel vises antal jurastuderende opgjort pr. 1.10.2018

Opgjort pr. 1.10.2018	Bachelor	Kandidat
Københavns Universitet	2317	2084
Aarhus Universitet	1186	829
Syddansk Universitet	460 (heltid) 617 (deltid)	305 (heltid) 66 (deltid)
Aalborg Universitet	308	181

## Formandskabets sammensætning i beretningsåret:

Censorformand:	Højesteretsdommer, Jon Stokholm
Cesnornæstformand (Københavns Universitet):	Præsident for Østre Landsret, Bent Carlsen
Cesnornæstformand (Aarhus Universitet):	Forhenværende Stiftamtmand, Peter Christensen
Cesnornæstformand (Syddansk Universitet):	Advokat Claus Tolstrup
Cesnornæstformand (Aalborg Universitet):	Dommer ved Retten i Hjørring, Mette Søndergaard

## Censorformandskabet bistås af:

Sekretær for Censorformanden:	Dommer, Københavns byret, Jeanett Bukhave
Sekretær for censorformandskabet:	AC-fuldmægtig, Helle J.V. Henriksen

## **Censorkorpsets sammensætning**

Censorformandskabet afsluttede i februar 2018 ansøgningsrunden vedr. censorater på jurauddannelserne til perioden fra 1. april 2018 til 31. marts 2022. I henhold til Eksamensbekendtgørelsens § 58 stk. 3 er en ¼ af korpset blevet udskriftet i forbindelse med beskikkelsesrunden. Det nye korps for jura består af 265 beskikkede censorer, hvoraf 204 har deres hovedbeskæftigelse uden for universitetet (aftagercensorer). Det har været censorformandskabets mål med den netop afsluttede beskikkelsesrunde at holde en høj andel af aftagercensorer.

## **Mødeaktiviteter**

Censorformandskabet afholder 2 ordinære møder årligt og kommunikerer derudover elektronisk.

Censorformandskabet har i denne periode holdt møde:

- Den 10.04.2018
- Den 20.11.2018

## **Censorkorpsmøder i Aarhus og København**

Censorformandskabet afholdte i 2018 censormøder for hele censorkorpset. Der var mulighed for at deltage enten i Aarhus den 4. september eller i København den 13. september.

Der var et relevant og spændende program med indlæg fra blandt andre formanden for Erhvervsøkonomernes censorkorps, René La Cour Sell. Der var endvidere inkluderende oplæg til drøftelse og mulighed for at netværke og videndele ved en efterfølgende buffet.

Alligevel havde færre end 40 % af korpsets censorer tilmeldt sig og der var en del udeblivelser.

Med ændringerne i eksamensbekendtgørelsen, som trådte i kraft den 1. september 2018 blev § 52, stk. 3 ophævet, hvorfor det nu er frivilligt for censorformandskabet at afholde censormøder for censorkorpset hvert andet år. I lyset af det relativt beskedne deltagerantal vil formandsskabet overveje, hvorvidt og i hvilken form, censormøderne skal afholdes.

## **Netværk for studieadministrationerne**

Der er i 2018 på tværs af de fire universiteter oprettet et netværk for administrationerne, hvor de kan mødes og/eller skrive sammen om diverse problemstillinger, udfordringer eller gode ideer i forbindelse med Censor IT og hele administrationen omkring systemet.

Med censor IT forsvinder censorernes tilknytning til et bestemt universitet. Det betyder, at forskelle i normer, retningslinjer og administrative arbejdsgang bliver mere synlige for den enkelte censor, og Censorformandskabet vil løbende arbejde mod en harmonisering. Netværket er et at formandsskabets initiativer til at styrke samarbejdet mellem studieadministrationerne og bidrage til en ensartet praksis.

## **Udarbejdelse af censorkursus**

Styrelsen for Forskning og Uddannelse har udviklet et online censorkursus, som skal klæde censorer på de videregående uddannelser bedre på til at varetage censorfunktionen. Kurset er udviklet af [SmartLearning](#) i dialog med sektoren, herunder med input fra censorformænd, institutioner og studenterorganisationer. Censorformand Jon Stokholm har deltaget i udarbejdelsen af kurset.

## **Formål med censorkursus**

Censorkursets formål er at forbedre censorers varetagelse af censorfunktionen, herunder forståelse af karakterskalaen, læringsmål mv. samt censors "rolle" og opgaver i forbindelse med en eksamination. Det skal understøtte en forbedret bedømmelsessituation. Kurset vedrører tematikker, der er relevante for censorer på alle de videregående uddannelser. Det er dermed et kursus for censorer på både erhvervsakademi-, professionshøjskole- og universitetsuddannelserne samt på de maritime og de videregående kunstneriske uddannelser.

Kurset er således ikke af fag-faglig karakter, og det kan ikke stå alene. Det er fortsat censor selv, og formandskabet for det censorkorps, som censor er tilknyttet, der står for at bibringe censor yderligere viden, så censor til enhver tid er holdt ajour.

Kurset udgør en platform for formidling af viden, der kan komme alle censorer og bedømmere til gavn. Styrelsen vil sikre, at der løbende arbejdes med at kvalitetssikre og videreudvikle kurset.

## **Baggrund for censorkursus**

Baggrunden for censorkurset er den tidligere uddannelses- og forskningsministers beslutning om, hvordan der skulle følges op på Censorudvalgets rapport "Et fremtidssikret censorsystem" fra januar 2017. Den tidligere minister annoncerede i pressemeddelelsen [Et bedre censorsystem skal styrke kvaliteten på uddannelserne](#) igangsættelsen af en række tiltag, som skal bidrage til at forbedre censorsystemet på de videregående uddannelser. Mere information om disse tiltag kan findes i dette [faktaark](#). Forud for den tidligere ministers beslutning om opfølgning på Censorudvalgets rapport var rapporten i høring hos institutioner, censorformænd, studerende og andre relevante interessenter. Høringen viste, at der var bred tilslutning til censorkurset.

## **Information fra Styrelsen for Forskning og Uddannelse**

### **Ændringer i eksamensbekendtgørelsen**

Flere ændringer af eksamensbekendtgørelsen har været sendt i høring i løbet af 2018, hvilket har ført til følgende ændringer, som er trådt i kraft pr. 1. september 2018:

Ophævelse af §52, stk. 3. Kravene til censorformandskabets medvirken i den løbende dialog, mødeform og frekvens fritstilles. Der er intet til hinder for, at censorformænd kan fortsætte de faste censormøder hvert andet år, såfremt det ønskes.

Ændring af § 61, stk. 2. Ændringen (ophævelsen) af den enkelte censors mulighed for at påtale væsentlige problemer eller mangler i uddannelsesinstitutionens varetagelse af en uddannelse. Censorerne har imidlertid fortsat et talerør både gennem deres bidrag til årsberetningen og de specifikke indberetninger om eksamensforholdene. Disse talerør giver mulighed for, at censor også udtaler sig om eksamens kvalitet. Det er der ikke ændret ved.

Ændring af 4, stk. 1. vedr. rammerne for gruppeeksamen.

### **Hyrdebrev**

Styrelsen for Forskning og Uddannelse udsendte den 11. december 2018 et hyrdebrev, som har til formål at gøre universiteterne opmærksomme på de krav, de skal opfylde, og de hensyn de skal vaegtage i forbindelse med bedømmelse, herunder ekstern bedømmelse med beskikkede censorer. I hyrdebrevet beskrives de væsentligste regler på censorområdet. I alt ti tematikker behandles:

1. Krav til omfanget af censur
2. Censorkorpsets juridiske status
3. Indstilling af censorer til beskikkelse og afbeskikkelse
4. Allokering af censorer til prøver
5. Gensidig censur
6. Universiteternes dialog med censorformandskaberne
7. De studerendes klagegang, herunder ankenævn
8. Oprettelse og betjening af censorsekretariater
9. Oplysninger målrettet censorerne
10. Censorvederlag

Hyrdebrevet er en opfølgning på ministeriets initiativ til tiltag, som skal bidrage til en forbedring af censor-systemet. Hyrdebrevet, som ligger på vores hjemmeside [juracensor.dk](http://juracensor.dk), er yderst informativt, og vi opfordrer alle til at læse det.

### **Aktindsigt i noter**

Censor og eksaminator skal, som det fremgår af eksamensbekendtgørelsens § 23, tage notater om præstationen og karakterfastsættelsen under voteringen til brug for en eventuel klagesag. Hidtil har flere uddannelser herunder også jura tolket denne bestemmelse således, at notaterne skulle danne grundlag for den udtalelse, som bedømmerne skal skrive i forbindelse med en eksamensklage (i overensstemmelse med § 35 stk. 2). Af samme grund er der ikke givet aktindsigt i bedømmernes noter.

Styrelsen for Forskning og Uddannelse har med Hyrdebrevet af 18. december henstillet til samtlige universiteter, at bedømmernes notater fra eksamen bør udleveres, hvis en studerende beder om noterne i forbindelse med behandlingen af en eksamensklage.

Med Styrelsens hyrdebrev får notaterne således status som dokumenter i en afgørelsessag. Der skal således i forbindelse med en anmodning om partsaktindsigt i notaterne tages stilling til aktindsigt efter

forvaltningslovens regler herom. Ved siden af de almindelige regler om aktindsigt efter forvaltningsloven gælder reglerne om indsigt i medfør af databeskyttelsesreglerne. EU-dommen, C-434/1, fastslår bl.a., at en skriftlig besvarelse, som en deltager har givet i forbindelse med en faglig prøve, og eksaminators eventuelle rettelser og kommentarer til denne besvarelse, udgør personoplysninger. Retten til indsigt i personoplysninger reguleres i databeskyttelsesforordningens artikel 15 med de undtagelser, der findes i databeskyttelseslovens § 22.

Det betyder, at universiteternes interne bedømmere og eksterne censorer skal være opmærksomme på, at studerende kan få indsigt i de noter, der tages under prøven.

Det er dog vigtigt at understrege, at Styrelsen har præciseret, at der **ikke er formkrav** til noterne. Noterne er fortsat et redskab til bedømmerne, som de kan tage afsæt i, når de skal skrive udtalelse i en eksamensklage.

Det fremgår af eksamensbekendtgørelsens § 23, at bedømmerne skal opbevare noterne fra eksamen i mindst et år, eller indtil en eventuel klagesag er afsluttet.

Det er derfor vigtigt, at bedømmerne sørger for at gemme dokumenterne i denne periode, så det er muligt at udlevere til de studerende, såfremt de anmoder om at få noterne udleveret i forbindelse med en klagesag.

### **Arbejdet med Censor IT**

Siden 1. september 2017 er alle censuropgaver på de fire jurauddannelser blevet formidlet gennem Censor IT. 2018 er således første år hvor eksaminerne udelukket er blevet allokeret og evalueret via Censor IT.

Det er vigtigt for Censorformandskabet at sikre, at allokeringssystemet fungerer på en ordentlig og retfærdig måde, så alle censorer uanset bopæl og tidligere universitetstilknytning føler sig fair behandlet. Før Censor IT blev taget i brug, var censorerne tilknyttet et primært universitet. Denne tilknytning er forsvundet med Censor IT, hvor alle censorerne er til rådighed for alle fire universiteter. Det kan give en følelse af, at man ikke får tilbud så mange opgaver, som man gjorde før i tiden, hvor man var tilknyttet ét universitet. Men ifølge tallene fra Censor IT har over 60 % af censorerne haft 5+ allokeringer i 2018 og hele 93,2 har haft mindst én allokering.

Derudover viser statistikken, at til trods for at censorerne nu står til rådighed for alle fire universiteter, er det meget få, der må køre/rejse 50 km og derover. Over 70 % af allokeringerne har en afstand til eksaminationsstedet på under 50 km. Det er selvfølgelig op til censor selv, om man ønsker at acceptere opgaver langt fra ens bopæl.

### **Eksaminatorevalueringer**

Censor IT giver mulighed, for at eksaminatorerne kan evaluere censorerne. Det er en mulighed censorformandskabet ønsker at gøre brug af i kvalitetssikringen af censorkorpset. Det er allerede nu muligt



for eksaminator at udfylde en evaluering efter end eksamen, men svarprocenten er endnu ikke så høj, at der kan drages konklusioner eller tendenser. Censorformandskabet vil i 2019 arbejde for at udbrede kendskabet til og brugen af eksaminatorevalueringerne bl.a. via samarbejdet med studieadministrationerne.

### **Censorevalueringer**

Censorerne evaluerer umiddelbart efter hver eksamen og får tilsendt en reminder hver 14. dag indtil de har udfyldt evalueringen. Det betyder, at evalueringsprocenten er steget betragteligt efter Censor IT er taget i brug som evalueringsredskab.

Der er i indberetningsåret (1/4-18 – 1/4-19) afleveret censorrapporter for 96,2 % af censuropgaverne på jurauddannelserne (1751 ud af 1821 opgaver). Det overordnede billede, der tegner sig, er positivt. På baggrund af de 1821 rapporter har over 90 % af censorerne afgivet vurderingen "Tilfredsstillende" til hvert af spørgsmålene undtagen spørgsmål 5 vedr. faglig vurdering. Her vurderer 88,1 % af censorerne af de studerende klarer sig tilfredsstillende.

**Eksamensadministration og information** - Generelt får censorerne den nødvendige information fra administrationerne i forbindelse med prøverne. I få tilfælde kommenteres der på manglede links til synopsis, pensum, målbeskrivelse eller lignende i allokeringsmailen. Ligeledes er der et par bemærkninger om manglende information om, at eksamen skulle foregå på engelsk.

**Fag- og målbeskrivelse** - På baggrund af censorrapporterne kan det konstateres, at censorerne i høj grad føler sig oplyst om fagets indhold og læringsmål og at faget, der eksamineres i, lever op til sin målsætning. Der er enkelte bemærkninger vedr. usikkerhed omkring, hvor meget synopsis vægter, krav og forventninger til specialet og krav til metodemæssige overvejelser.

**Eksamensspørgsmål og eksamenspensum** - Eksamensspørgsmål og eksamenspensum vurderes i høj grad som særdeles relevant. Specielt brug af synopsis og cases til mundtlige eksamen fremhæves positivt.

**Eksamensform og eksamenssituation** - Generelt er der en god overensstemmelse mellem eksamensformer og deres egnethed til at vurdere det faglige niveau hos de studerende.

**Faglig vurdering** - De studerendes niveau vurderes at være som forventet; nogle over niveau og få under niveau. Der er enkelte bemærkninger vedr. manglende metodekendskab og manglende dansk kundskaber hos nogle studerende. Typisk er bemærkningerne til de studerendes niveau relateret til reeksaminer, hvor niveauet generelt vurderes lavere end de ordinære eksamener.

**Reelt timeforbrug ved eksamen og censur** - Der er i høj grad tilfredshed med timeforbruget. Dog er der flere kommentarer der angiver, at tiden afsat til eksamination, votering og feedback til den studerende ikke er tilstrækkelig. Ligeledes bruger flere censorer længere tid på forberedelse til de mundtlige eksaminer end

normeret grundet bl.a. lange synopsis og til tider også administrative udfordringer. Tidsnormen til de skriftlige prøver specielt specialerne kommenteres også, da der oftest bruges længere tid end normeret.

### Karaktergennemsnit på alle 4 universiteter

Universitet	Bachelorprojekt	Kandidatspeciale	Samlet gns. BA udd.	Samlet gns. KA udd.
<b>København (KU)</b>				
2011/12	8,0	9,79	6,53	8,82
2012/13	7,89	9,45	6,63	8,79
2013/14	8,98	9,37	6,77	8,80
2014/15	8,22	9,32	7,12	8,93
2015/16	8,77	9,02	7,49	7,52
2016/17	8,83	9,48	8,39	8,19
2017/2018	9,2	9,5	7,04	8,24
<b>Aarhus (AU)</b>				
2012	7,8	9,0	6,1	8,6
2013	7,5	8,7	6,5	8,4
2014	7,7	8,8	6,5	8,4
2015	7,9	9,0	6,5	8,4
2016	7,7	8,6	6,9	8,3
2017	8,2	8,8	6,4	8,5
2018	8,2	8,8	6,8	8,6
<b>Syddansk (SDU)</b>				
2012	9,1	9,4	6,9	8,7
2013	9,3	9,7	6,5	8,9
2014	9,2	9,7	6,6	9,0
2015	9,3	9,7	6,5	9,1
2016	8,8	9,7	6,9	9,0
2017	9,7	10,0	7,2	9,1
2018	9,6	9,1	7,9	8,8
<b>Aalborg (AAU)</b>				
2011/12	9,7	9,5	7,08	8,65
2012/13	10,1	10,1	6,94	9,19
2013/14	9,3	10,4	6,97	8,93
2014/15	8,72	8,67	7,19	9,08
2015/16	8,8	9,7	7,2	8,71
2016/17	9,7	10,4	6,93	8,92
2017/18	9,2	9,0	6,92	8,65

Tabellen viser karaktergennemsnit på de fire jurauddannelser dels for skriftlige afhandlinger (bachelorprojekt og kandidatspeciale), dels for bachelordelen og kandidatdelen i årene 2011 – 2018, for KU og AAU 2011/12 – 2017/18 (det akademiske år).

## **Afslutning / opsummering**

I 2019 er et af Censorformandskabets fokusområder at understøtte harmoniseringen af det administrative arbejde med allokering, herunder udgiftsrefusion. Ligeledes ønsker vi at fremme brugen af eksaminatorevalueringerne i kvalitetssikringen af censorkorpset.

I løbet af 2019 indføres det nye censorkursus. Planen er at alle censorer har gennemført kurset inden vintereksaminerne.

Censorformandskabet evaluerer løbende udbyttet af Censor IT og mulighederne for optimering og udbygning af den digitale allokering og acessoriske tjenester. Censor IT er en dynamisk og smidig samarbejdspartner. Formandskabet er derudover i løbende dialog med eksamensadministrationerne og ledelserne på jurauddannelserne, herunder ved regelmæssige møder med de respektive næstformænd.